

Ontwikkelingen op het gebied van de Informatie voor derden voor provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

In deze nieuwsbrief gaan we in op een aantal problemen bij de boekingen van de grondexploitatie bij gemeenten. Verder is er aandacht voor het belang van de EMU-enquête, de boeking van rentetoevoeging over de voorschotten van het Rijk en het schatkistbankieren.

Notitie grondexploitatie commissie BBV

In februari 2012 verscheen de herziene Notitie grondexploitatie van de commissie BBV. Hierin geeft de commissie onder meer aanwijzingen voor het boeken van de grondexploitatie, het activeren van niet in exploitatie genomen gronden en het direct afboeken bij een verwacht verlies op de grondexploitatie. De volledige notitie is te vinden op www.commissiebbv.nl.

Baten en lasten in exploitatie

Met ingang van de jaarrekening 2012 moeten gemeenten de lasten en baten van de grondexploitatie boeken op functie 830 in de exploitatie. Via een tegenboeking met categorie 6.3 wordt dit naar de balanspost A213 overgebracht. Het direct boeken op de voorraden in de balans is niet meer toegestaan.

Afwaarderen van grond

De commissie BBV stelt in haar notitie dat winst op de grondexploitatie pas genomen kan worden als deze is gerealiseerd. Voorzienne verliezen moeten echter genomen worden zodra deze bekend zijn. Als gevolg van de huidige crisis zijn gemeenten daarom vaak genoodzaakt hun bezit aan grond af te waarderen. Het CBS constateert dat deze afwaardering niet altijd correct wordt geboekt in de Iv3-matrices. Het gaat om de afwaardering van de balansposten A211 (voorraden: niet in exploitatie bouwgronden) en A213 (voorraden: onderhanden werk, incl. bouwgronden in exploitatie).

Volgens de internationale voorschriften mag herwaardering niet leiden tot een reële of financiële transactie en dus ook geen effect hebben op het EMU-saldo. Daarom moet bij de afwaardering van grond in de Iv3 gebruik worden gemaakt van de categorie 6-codes (verrekeningen).

Als bij de gemeente de afwaardering van de grond plaatsvindt ten laste van de voorzieningen, is in de Iv3 een boeking op categorie 6.3 vereist (als baat bij balanspost A211/213, als last bij balanspost P12, de voorzieningen).

Als de afwaardering van de grond echter plaatsvindt ten laste van de reserves, is in de Iv3 een gecombineerde boeking op categorie 6.0 en 6.3 vereist. De eerste boeking betreft de overboeking van de reserves naar de exploitatierekening via categorie 6.0 (als baat bij functie 980 op de exploitatie, als last bij balanspost P11, de reserves). De dekking van de afwaardering van de grond wordt vervolgens geboekt met categorie 6.3 via functie 830 (als baat bij balanspost A211/213, als last bij functie 830 van de exploitatie).

Verplicht schatkistbankieren in de Iv3

Alle decentrale overheden moeten vanaf 2013 schatkistbankieren. Gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen zijn dan verplicht om hun tegoeden aan te houden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor neemt de geconsolideerde overheidsschuld af.

De tegoeden die hieronder vallen moeten in de Iv3 geboekt worden op de balanspost A223, rekening courant verhoudingen niet-financiële instellingen.

Schatkistbankieren is afgesproken in het begrotingsakkoord 2013 en gepubliceerd in de Staatscourant op 4 juni 2012. Het kabinet wil zo snel mogelijk een wettelijke grondslag hiervoor creëren.

Gemeenten investeren opbrengst Nuon en Essent

Gemeenten hebben in 2010 ruim 1,9 miljard euro van de opbrengst van de verkoop van aandelen Nuon en Essent besteed aan investeringen. Dit is ruim 60 procent van de eerste 3,2 miljard die door de aandelenverkoop op de gemeentelijke bankrekeningen werd bijgeschreven. Bijna een derde van het geld is op de bank gezet of belegd in obligaties.

Bron: Webmagazine, woensdag 4 juli 2012:

Opbrengst aandelenverkoop energiebedrijven door gemeenten vooral gebruikt voor investeringen
www.cbs.nl/Publicaties/Webpublicaties

Opbrengst heffingen lokale overheden stijgt met 3,2 procent

In 2012 verwachten lokale overheden 12,2 miljard euro te ontvangen uit heffingen. Dit is 3,2 procent meer dan in 2011. De opbrengst stijgt het sterkst bij gemeenten en waterschappen.

Gemeenten krijgen dit jaar naar verwachting 8,3 miljard euro aan heffingen binnen. De belangrijkste heffing, de onroerendezaakbelasting (OZB), brengt dit jaar 5,7 procent meer op dan vorig jaar.

Bron: Persbericht, dinsdag 24 januari 2012:

Opbrengst heffingen lokale overheden stijgt met 3,2 procent
www.cbs.nl/Publicaties/Webpublicaties

EMU-saldo uitgelicht op BZK regiodagen

Op de BZK regiodagen voor gemeenten heeft het CBS presentaties gegeven over het EMU-saldo en de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF). Door de huidige crisis staat het EMU-saldo van overheden sterk in de belangstelling. De lidstaten van de EMU moeten de Europese begrotingsregels, zoals vastgelegd in het Stabiliteitspact en Groeipact, uiterlijk in 2013 nationaal verankeren.

Gemeenten leveren ieder jaar ramingen van hun EMU-saldo op begrotingenbasis aan het CBS via de EMU-enquête. De realisaties van het EMU-saldo worden aangeleverd via de Iv3-matrices op kwartaal- en jaarbasis. In 2009 bedroeg het EMU-saldo van gemeenten bijna -4,9 miljard euro, dit is -0,85% van het BBP. In 2011 was het saldo -3,2 miljard (-0,54% van het BBP). In beide jaren overschreed het saldo daarmee ruim de toegestane maximale afgesproken norm voor gemeenten van -0,38% van het BBP.

Voor het monitoren van (de ontwikkeling van) het EMU-saldo van de decentrale overheden is snelle en kwalitatief goede informatie erg belangrijk. De aandacht voor de ramingen van het EMU-saldo op begrotingenbasis via de EMU-enquête neemt dan ook toe. Uit de cijfers blijkt dat de kwaliteit en betrouwbaarheid van deze ramingen echter nog onvoldoende zijn. Vooral de volledigheid van de gegevens en de kwaliteit van de ramingen van de kapitaaltransacties (investerings-, aan- en verkopen grond) vormen daarbij een aandachtspunt. De presentatie van het CBS is te vinden op de website van BZK.

Boeking rentetoevoeging voorschotten Rijk

Als gevolg van de plausibiliteitstoetsen die sinds 2012 van kracht zijn, is de boeking van de rentetoevoeging zoals die in de Kredo-nieuwsbrief van november 2010 stond niet meer toegestaan. Het CBS vraagt alle gemeenten en provincies om in deze situatie in de Iv3 categorie 2.1 rente te gebruiken.

Achtergrond van de rentetoevoeging

Gemeenten en provincies ontvangen geld van het Rijk dat ze niet direct uitgeven. Zij hebben over dit geld een rentevoordeel en zijn verplicht deze rente toe te voegen aan het voorschot.

Effect op het EMU-saldo

In het jaar van ontvangst van het geld is er geen invloed op het EMU-saldo. Het eventuele positieve effect van de renteontvangst wordt geneutraliseerd door het boeken van een rentelast. Pas als het geld wordt aangewend heeft dit effect op het EMU-saldo.

De complete boekingsgang bij gemeenten

Ontvangst meerjarige subsidie

Liquide middelen (A23 * 5.1)	1 000	
Aan Overlopende passiva (P29 * 5.8)		1 000
(bij provincies: categorie 7.1 en 7.8)		

Ontvangen rente over het voorschot

Liquide middelen (A23 * 5.1)	30	
Aan Baten rente (Fxxx * 2.1)		30
(bij provincies: categorie 7.1 en 5.0)		

Toevoegen ontvangen rente aan de meerjarige subsidie

Lasten rente (Fxxx * 2.1)	30	
Aan Overlopende passiva (P29 * 5.8)		30
(bij provincies: categorie 5.0 en 7.8)		

Aanwenden van de subsidie

Overlopende passiva (P29 * 5.8)	1 030	
Aan Ontvangsten rijk (Fyyy * 4.1.1)		1 030
(bij provincies: categorie 7.8 en 4.0.1)		

De toevoeging van de rente aan de overlopende passiva vindt plaats vanaf de functie waarop de rentebaat is geboekt. Dit kan de uiteindelijke functie zijn, maar zal meestal een financiële functie zijn.

Colofon

De KREDO-nieuwsbrief is een uitgave van bureau KREDO van het CBS. Bureau KREDO ondersteunt en verwerkt de financiële verslaglegging volgens de Iv3-regeling.

Tel.: (070) 337 47 08

E-mail: kredo@cbs.nl

Internet: www.cbs.nl/kredo